

Biblioteka Publiczna
im. Zygmunta Jana Rumla
w Dzielnicy Praga-Południe
m.st. Warszawy

Strategia rozwoju Biblioteki

na lata 2021-2024

Warszawa 2021

Spis treści:

I.	Wprowadzenie	str. 3
II.	Analiza otoczenia zewnętrznego	str. 4
	Instytucjonalna	str. 4
	Demograficzna	str. 4
III.	Charakterystyka instytucji	str. 6
	Historia	str. 6
IV.	Założenia reorganizacji Biblioteki na lata 2021-2024	str. 8
	Mediateka w Terminalu Kultury Gocław	str. 8
	Założenia reorganizacyjne	str. 10
V.	Zasoby i potencjał Biblioteki	str. 12
	Najważniejsze zadania oddziałów i filii	str. 12
	Baza lokalowa Biblioteki	str. 13
	Multikulturowość	str. 15
	Biblioteka Partnerska	str. 15
	Wolontariat w Bibliotece	str. 16
	Miejsca Aktywności Lokalnej	str. 18
	Biblioteka w ujęciu komparatywnym	str. 19
VI.	Kierunki rozwoju Biblioteki	str. 22
	Misja Biblioteki	str. 22
	Wizja Biblioteki	str. 22
	Cele i działania Biblioteki	str. 23
VII.	Obszary rozwoju Biblioteki	str. 25
VIII.	Działalność edukacyjno-kulturalna na lata 2021-2024	str. 27
IX.	Zarządzanie strategią Biblioteki	str. 29
	Zmiany prawne i organizacyjne w Bibliotece	str. 29
	Monitoring realizacji Strategii	str. 29
	Ewaluacja Strategii	str. 30
X.	Podsumowanie	str. 30

I. WPROWADZENIE

Strategia rozwoju jest narzędziem procesu zarządzania strategicznego w danej instytucji. To wieloletni program, który diagnozuje problemy, słabe i mocne strony, wskazuje cele i kierunki rozwoju instytucji, w szczególności rozwoju infrastruktury technicznej oraz oferty społecznej, edukacyjnej i kulturalnej.

Strategia rozwoju Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy na lata 2021-2024 to plan działania, określający strategiczne cele rozwoju i zawierający takie kierunki oraz priorytety działania, które są niezbędne do realizacji przyjętych celów. Wyznaczając kierunki działalności Biblioteki, w perspektywie najbliższej przyszłości, należy mieć świadomość jej ogromnego znaczenia dla społeczności lokalnej. Jako instytucja ułatwiająca dostęp do wiedzy i kultury odgrywa kluczową rolę w budowaniu kapitału kulturowego i intelektualnego społeczeństwa.

Podstawowym celem Strategii rozwoju Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy na lata 2021-2024 jest określenie kierunku rozwoju instytucji, a także wybór zadań i działań jakie należy podjąć, aby Biblioteka zachowała rolę nowoczesnego, innowacyjnego i kreatywnego centrum kultury. Należy także sformułować dalsze plany działalności Biblioteki tak, aby dalej w pełni odpowiadała na potrzeby środowiska, wyzwania cywilizacyjne, przyczyniając się jednocześnie do rozwoju czytelnictwa oraz zapewniając dostęp do szeroko rozumianej informacji oraz będącej otwartą na zmieniające się potrzeby czytelników i użytkowników w każdym przedziale wiekowym.

Strategia rozwoju Biblioteki pozwala na wypracowanie mechanizmów (organizacyjnych, prawnych oraz finansowych) pozwalających na podnoszenie jakości usług oferowanych przez Bibliotekę, przystosowanych do współczesnych tendencji rozwoju bibliotekarstwa.

Strategia rozwoju Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy na lata 2021-2024, wraz z wszystkimi celami i zadaniami w niej sformułowanymi jest kontynuacją głównych założeń „Strategii rozwoju Biblioteki w latach 2017-2020”, a także uwzględnia założenia polityki kulturalnej dzielnicy i Strategię rozwoju Warszawy do roku 2030.

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy w latach 2021-2024, poprzez gromadzone zbiory, będzie promowała upowszechnianie wiedzy i czytelnictwa, pomagała czytelnikom w rozwoju osobistym, szczególną troską otaczając budowanie świadomości kulturowej, jednocześnie dbając o ich rozwój. Zapewniając swobodny dostęp do informacji, kultury i wiedzy, będzie miejscem, które posiada odpowiednie warunki do realizowania potrzeb intelektualnych, naukowych i edukacyjno-kulturalnych użytkowników Biblioteki.

II. ANALIZA OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO

Instytucjonalna

Otoczenie Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy tworzą:

1. urzędy centralne (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd m.st. Warszawy, Urząd Dzielnicy Praga-Południe), których działanie dotyczy sprawowania nadzoru organizacyjnego, opiniowania dokumentów, wydawania decyzji,
2. biblioteki publiczne, których wzajemne oddziaływanie wynika z powodów merytorycznych w zakresie upowszechniania czytelnictwa i prowadzenia działalności edukacyjno-kulturalnej, upowszechnianie ich osiągnięć naukowych i doświadczeń praktycznych,
3. szkoły na różnych poziomach kształcenia – współpraca opiera się na kontaktach z nauczycielami w celu organizowania lekcji bibliotecznych, spotkań z twórcami oraz innych działań edukacyjnych, organizowanie wspólnie z ośrodkami narad, konsultacji, konferencji – form wymiany doświadczeń,
4. placówki naukowe (Biblioteka Narodowa, biblioteki uniwersyteckie i specjalistyczne); powodem zainteresowania tymi placówkami są zatrudnieni tam specjaliści, ich predyspozycje do prowadzenia określonych form współpracy z zakresu specjalizacji bibliotecznych,
5. inne instytucje kultury i placówki edukacyjne – wzajemne korzystanie z osiągnięć w zakresie promocji działań edukacyjno-kulturalnych oraz doskonalenia zawodowego bibliotekarzy, w zakresie działalności wydawniczej,
6. przedsiębiorstwa komercyjne (wydawnictwa, księgarnie) z ofertą podobną do oferty Biblioteki Publicznej; sugerowaną formą współpracy jest nawiązanie partnerstwa, w celu uniknięcia działań o charakterze konkurencyjnym,
7. stowarzyszenia i fundacje promujące czytelnictwo; sugerowaną formą współpracy jest nawiązanie partnerstwa, w celu uniknięcia działań o charakterze konkurencyjnym.

Demograficzna

Z porównania prognoz opracowanych przez GUS wynika, że najliczniejszą grupą demograficzną w dzielnicy Praga-Południe będą osoby w wieku 30-44 i 50-69 lat. Liczba osób w wieku produkcyjnym w dzielnicy Praga-Południe to 75 osób na 100 mieszkańców. Jest to dzielnica o ogromnych możliwościach z uwagi na młody wiek mieszkańców. Następne pod względem liczności będą grupy dzieci i młodzieży. Najmniej licznymi grupami wiekowymi będą osoby powyżej 80. roku życia.

W swoich dotychczasowych działaniach Biblioteka skierowała duży nacisk w kierunku przeciwdziałania wykluczeniu. Na podstawie prognoz i doświadczeń własnych zasadne jest, aby Biblioteka kontynuowała działania związane z grupą odbiorców w wieku 50+. Ta grupa mieszkańców nie może czuć się wykluczona w żadnym

zakresie działań kulturalnych. Biblioteka, jako instytucja o ogromnych możliwościach w zakresie działań dla seniorów będzie rozszerzać zakres tych działań, zwracając uwagę na propozycje tej grupy odbiorców.

Kolejną grupą, do której należy skierować szereg działań są osoby w wieku produkcyjnym, które stanowią najliczniejszą grupę wiekową wśród czytelników Biblioteki. Czytelnicy w wieku produkcyjnym należą do grupy, dla której Biblioteka poszerzy propozycje dotyczące rozwoju zawodowego (Czytelnia Naukowa Nr V) poprzez gromadzenie zbiorów, które będą odzwierciedleniem kierunków kształcenia zawodowego, a także poprzez organizowanie lekcji bibliotecznych promujących tematycznie rynek wydawniczy. Biblioteka rozszerzy promocję książki poprzez promowanie kształcenia, samokształcenia i doskonalenia zawodowego.

W każdej kategorii wiekowej liczniejszą grupę stanowią kobiety. Warto zwrócić uwagę na prognozy dotyczące stopniowego spadku liczby w grupach wiekowych: dzieci i młodzież (szczególnie na grupę wiekową 16-25 lat, do której trzeba skierować nowoczesne formy aktywności czytelniczej).

Biblioteka wdrażając jak najwięcej nowoczesnych form współpracy z czytelnikiem chce osiągnąć wymierne korzyści:

1. powiększać liczbę czytelników w wieku 16-25 lat,
2. powiększać liczbę czytelników w wieku 26-40 lat
3. nowoczesne formy współpracy zachęcą czytelników do korzystania z Biblioteki i równocześnie Biblioteka zyska informacje, jakie działania powinna podejmować w przyszłości.

Podsumowanie

Najbardziej prawdopodobnym statystycznie czytelnikiem Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południa m.st. Warszawy jest kobieta w wieku 30-49 lat, w dalszej kolejności jej rówieśnik, mężczyzna. Najczęstszym odbiorcą działań edukacyjno-kulturalnych są osoby po 50-tym roku życia, co zbiega się z prognozami demograficznymi.

Podczas rozważań na temat strategicznych przedmiotów działalności warto zadbować, aby najwięcej działań skierować do osób w wieku 30-49 i 50-69 lat. Kolejne grupy to mężczyźni w podobnym wieku.

Należy rozszerzyć działania aktywizujące osoby w tym wieku w ramach działalności edukacyjno-kulturalnej. Polityka gromadzenia zbiorów powinna także być podporządkowana realizacji potrzeb czytelników w tym wieku. Zajęcia związane z edukacją informatyczną i językową, których licznymi odbiorcami są osoby w wieku 50+ powinny być poszerzone i rozwijane na większą skalę.

Z uwagi na prognozowany wzrost czytelników najmłodszych, dzieci i młodzieży, zasadnym jest położenie szczególnej wagi na zajęcia przyciągające najmłodszych

do bibliotek. Instytucja posiada wieloletnią tradycję prowadzenia klubów i warsztatów dla dzieci, która będzie kontynuowana. Młodzież, która jest odbiorcą nowinek technicznych i wykazuje duże zaangażowanie w przyswajaniu nowych technologii również będzie znaczącym odbiorcą usług Biblioteki. Należy zadbać o poszerzenie usług o charakterze informatycznym i cyfrowym.

W podobny sposób należy kształtować politykę zakupów zbiorów bibliotecznych.

III. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI

Historia

Funkcjonowanie bibliotek publicznych w południowopracskiej części Warszawy, to już dzisiaj ponad 160-letnia tradycja, sięgająca końca XIX wieku, kiedy to w 1860 r. została założona Biblioteka przez Warszawskie Towarzystwo Dobroczynności.

W okresie międzywojennym pierwszą biblioteką publiczną założoną w 1923 r. na Pradze-Południe była Wypożyczalnia-Czytelnia im. Asnyka przy ul. Grochowskiej 129 (w 2023 roku Biblioteka będzie świętować 100-lecie powstania pierwszej biblioteki publicznej na terenie Pragi-Południe). W roku 1962 nastąpiła decentralizacja bibliotek, w związku z którą zostały one podporządkowane Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy. Od tej pory sprawy kadrowe oraz administracyjno-gospodarcze podlegały kontroli prezydium, sprawy merytoryczne były jednak nadal prowadzone według wytycznych Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy¹.

Lata 60. i 70. przyniosły kolejny rozwój i rozbudowę sieci bibliotek. Powstało wówczas 8 wypożyczalni dla dorosłych i 5 bibliotek dziecięcych.

W 2002 r. na potrzeby Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Pragi-Południe m.st. Warszawy zaadaptowano budynek przy ul. Meissnera 5. W nowocześnie urządzonej placówce utworzono nowe oddziały: Wypożyczalnię Zbiorów Obcojęzycznych, Wypożyczalnię Książki Mówionej i Multimediiów ze zbiorami dla osób z dysfunkcją wzroku, Czytelnię Naukową (przeniesioną z ul. Majdańskiej), która udostępnia na miejscu zbiory ze wszystkich dziedzin wiedzy oraz Dział Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej.

28 lipca 2008 roku instytucją partnerską Biblioteki zostało British Council. Zbiory Biblioteki British Council zostały w całości przekazane do Biblioteki Publicznej w Dzielnicy Praga-Południe i zasiły kolekcję obcojęzyczną w języku angielskim.

¹ Uchwała Nr 89/342 Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 27 listopada 1962 r. w sprawie decentralizacji bibliotek

Aktualnie sieć bibliotek publicznych w dzielnicy Praga-Południe tworzy 25 placówek:

- Czytelnia Naukowa Nr V,
- Wypożyczalnia Zbiorów Obcojęzycznych,
- Wypożyczalnia Książki Mówionej i Multimediiów,
- 15 Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży,
- 7 Bibliotek dla Dzieci i Młodzieży.

W 2011 roku Rada m.st. Warszawy, uchwałą Nr IX/169/2011 z dnia 10 lutego 2011 r., nadała Bibliotece Publicznej w Dzielnicy Praga-Południe imię **ZYGMUNTA JANA RUMLA**, żołnierza, poety. Zygmunt Jan Rumel (1915-1943) jest poetą dotychczas niedocenianym w historii polskiej literatury. Przez krytyków literackich stawiany jest na równi z Krzysztofem Kamilem Baczyńskim i innymi wybitnymi twórcami pokolenia Kolumbów. Zginął śmiercią tragiczną w czasie pełnienia misji pokojowej, mającej na celu zahamowanie rzezi wołyńskiej. Tragiczna śmierć Zygmunta Jana Rumla stała się symbolem tragedii Kresów, okresu II wojny światowej.

4 marca 2011 r. w Muzeum Niepodległości w Warszawie, Dyrektor Biblioteki w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, Mirosława Majewska, została uhonorowana medalem im. Zygmunta Jana Rumla.

W 2019 roku Biblioteka znalazła się w gronie laureatów Nagrody im. Kierbedziów. Dyrektor Biblioteki, Mirosława Majewska wraz z Naczelnik Wydziału Kultury i Sportu w Dzielnicy Praga-Południe, Iwoną Kaczorowską, odebrały statuetkę za dokonania na polu działalności wielokulturowej. Biblioteka od wielu lat pielęgnuje, rozwija i wspiera działania na rzecz wielokulturowości. Znakomitymi przykładami na takie działania są choćby bogate zbiory w językach obcych, angażowanie się w ogólnoeuropejskie, ogólnopolskie i warszawskie akcje, mające na celu przybliżanie bogactwa i różnorodności kulturowej świata oraz zajęcia językowe. Ta nagroda to docenienie zarówno dotychczasowych starań jak i tych, które zrealizowane zostaną w przyszłości.

Biblioteka działa na podstawie ustawy o bibliotekach i ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Ustawa nakreśla pole działania Biblioteki, jako instytucji kultury odgrywającej podstawową rolę w procesie promocji czytelnictwa i edukacji kulturalnej.

1. Ustawa z dnia 27.06.1997 r. o bibliotekach (Dz.U. nr 85, póź. 539 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. nr 13, póź. 123 z 2001 r. z późniejszymi zmianami).

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej oraz upowszechnieniu wiedzy i rozwojowi kultury.

W Statucie (tekst jednolity – załącznik nr 7 do uchwały Nr XXXII/714/2004 Rady m.st. Warszawy z dnia 1 lipca 2004 r.) wymienione są m.in. podstawowe cele i zadania Biblioteki oraz organy zarządzające i doradcze.

Katalog działań, które instytucja ma za zadanie realizować na polu swej działalności:

1. gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych,
2. zapewnienie uczącym się dostępu do materiałów edukacyjnych i wychowawczych oraz przetworzonej informacji,
3. prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej na rzecz środowiska lokalnego poprzez atrakcyjne formy edukacji literackiej, obywatelskiej, gospodarczej, elementy arteterapii, biblioterapii itp.,
4. prowadzenie działalności wspierającej kształcenie, doskonalenie zawodowe.
5. sprawna organizacja i zarządzanie poprzez planowanie, administrowanie w celu tworzenia dobrego wizerunku biblioteki jako ośrodka informacyjnego i edukacyjno-kulturalnego,
6. rozwijanie nowoczesnych form promocji książki (szeroki dostęp do literatury online).

Biblioteka prowadzi samodzielną gospodarkę finansową zgodnie z rozdziałem 3 ustawy o Organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i planem finansowym uwzględniającym wysokość dotacji ustalonej przez organizatora. Terenem działania obejmuje bezpośrednio dzielnicę Praga-Południe, a pośrednio przez aktywne uczestnictwo w dużych programach kulturalnych, całe miasto.

Nadzór organizacyjny nad Biblioteką sprawuje Urząd Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, zaś merytoryczny – Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego.

IV. ZAŁOŻENIA REORGANIZACJI BIBLIOTEKI NA LATA 2021-2024

Mediateka w Terminalu Kultury Gocław

Powstające od 2017 roku Centrum Edukacyjno-Kulturalne „Terminal Kultury Gocław” u zbiegu ulic Fieldorfa „Nila” i Nowaka-Jeziorańskiego, to obiekt, w ramach którego działać będzie Klub Kultury, Biblioteka Publiczna oraz Europejskie Centrum Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku. Utworzenie w nim Biblioteki hybrydowej, która spełni funkcje biblioteki publicznej, wielokulturowej i ośrodka kulturalno-edukacyjnego, będzie stanowić połączenie nowoczesnej biblioteki multimedialnej z centrum kultury, zawierające w sobie wszystko, co wiąże się z szeroko pojętą sztuką – muzykę, słowo, obraz. Proponowane miejsce utworzenia filii biblioteki z pewnością przyczyni się do zwiększenia poziomu czytelnictwa w środowisku lokalnym, na terenie Gocławia.

Biblioteka będzie miejscem spotkań łączącym pokolenia. Odpowiadać będzie potrzebom młodzieży narażonej w obecnych czasach na nadmiar, często nieodpowiednich, bodźców. Będzie generować wiele możliwości do interakcji, spotykania się nastolatków, wymieniać poglądów, a także stanowić swoiste forum dla młodzieży.

Nowoczesna Biblioteka dla Młodych i Seniorów w Terminalu Kultury Gocław:

- proponuje interesujące warsztaty, organizowane przez rozmaite fundacje i organizacje – zajęcia obejmują materiał, związany z nowoczesnymi technologiami, nowinkami ze świata nauki, kultury, mediów,
- umożliwia korzystanie z nowoczesnych technologii, a także wspiera oraz oferuje pomoc komputerową dla użytkowników Biblioteki,
- organizuje bezpłatne kursy komputerowe na różnych poziomach zaawansowania – w zależności od potrzeb uczestników,
- organizuje spotkania autorskie oraz spotkania np. z doradcami zawodowymi itp.,
- ogłasza konkursy o różnorodnej tematyce – zarówno związanej z literaturą, ale także takie konkursy, które angażują nowoczesne technologie,
- prowadzi darmowe warsztaty fotograficzne,
- organizuje spacer z przewodnikami,
- proponuje spotkania i wspólne spędzanie czasu podczas grania w planszówki, modelarstwo, rękodzieło, organizuje gry terenowe,
- udostępnia bezpłatną naukę języków obcych,
- zakłada czytelną prasę, obejmującą swymi zbiorami gazety tematyczne: motoryzacyjne, technologiczne, przyrodnicze etc.,
- współpracuje z okolicznymi szkołami, które stanowią doskonałe źródło wiedzy o potrzebach młodzieży,
- organizuje wspólne wyjścia pod szyldem Biblioteki – w Warszawie dzieje się wiele darmowych wydarzeń, których koszt wiąże się jedynie z dojazdem,
- zaprasza do tworzenia grup wolontariuszy, zrzeszonej przy Bibliotece,
- organizuje warsztaty plastyczne, teatralne we współpracy z wolontariuszami,
- współpracuje z okolicznymi Klubami Seniora i Uniwersytetami Trzeciego Wieku,
- uczestniczy w projektach i programach skierowanych do osób w wieku 60+, realizowanym we współpracy z Urzędem m.st Warszawy, Fundacjami, Stowarzyszeniami, Organizacjami pozarządowymi.

Biblioteka wielokulturowa w Terminalu Kultury Gocław:

Jednym z priorytetów i specjalizacji nowej Biblioteki w Terminalu Kultury Gocław jest aktywne uczestnictwo w dialogu międzykulturowym przez działania związane z gromadzeniem i udostępnianiem zbiorów obcojęzycznych oraz działania edu-

cyjno-kulturalne mające na celu poznawanie innych kultur, języków i obyczajów. Tutaj zostanie przeniesiona Wypożyczalnia Zbiorów Obcojęzycznych funkcjonująca obecnie przy ul. Meissnera 5.

Wypożyczalnia Zbiorów Obcojęzycznych, to miejsce inkluzywne, dostępne dla każdego, otwarte na grupy mniejszościowe i włączające się w działania na ich rzecz: emigrantów, uchodźców, osób z niepełnosprawnościami, społeczności LGBT. Nowoczesna „Obcojęzyczna”, to biblioteka promująca postawy i zachowania proekologiczne (m.in. segregacja śmieci, rezygnacja z folii do okładania), a także przestrzeń do nauki i relaksu.

a) Edukacja:

- prowadzenie bezpłatnych zajęć językowych (język polski jako obcy, język angielski – stacjonarnie i online),
- współpraca z przedszkolami i szkołami (organizowanie lekcji bibliotecznych, warsztatów dla dzieci i młodzieży, gier i zabaw promujących czytelnictwo),
- udział w wydarzeniach i festiwalach promujących czytelnictwo w językach obcych, np. Language Love Festival,
- organizowanie spotkań i warsztatów związanych z wielokulturowością,
- promowanie i czynne wspieranie idei wolontariatu.

b) Relaks z książką obcojęzyczną (WZO gromadzi zbiory w 8 językach: angielskim, niemieckim, francuskim, hiszpańskim, włoskim, rosyjskim, ukraińskim i chorwackim). Realizacja tych działań odbywać miałyby się poprzez:

- powiększanie kolekcji zbiorów obcojęzycznych o nowe publikacje ukazujące się na rynku wydawniczym oraz dary od osób prywatnych i instytucji,
- obsługę czytelniczą obcokrajowców i osób uczących się języków obcych z wykorzystaniem zasobów Wypożyczalni Zbiorów Obcojęzycznych i Czytelni Obcojęzycznej poszerzonej o zbiory British Council, zbiory przekazane przez Ambasadę Konfederacji Szwajcarii oraz Ambasadę Republiki Chorwacji (Wypożyczalnia Obcojęzyczna posiada zbiory w językach: angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim, hiszpańskim, rosyjskim, ukraińskim, chorwackim i chińskim),
- projekty edukacyjno-kulturalne, współorganizację Europejskiego Dnia Języków.

Założenia reorganizacyjne

W związku z budową Terminalu Kultury Gocław, w tym pomieszczeń przeznaczonych na działalność biblioteczną, Biblioteka planuje następujące działania reorganizacyjne:

1. Przeniesienie Wypożyczalni Zbiorów Obcojęzycznych przy ul. Meissnera 5 do Terminalu Kultury Gocław, dzięki czemu możliwe stanie się powiększenie jej zbiorów.

rów, a także przeznaczenie większej powierzchni na organizację zajęć edukacyjnych.

2. Przeniesienie Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży Nr 44, zlokalizowanej na Kamionku, przy ul. Grochowskiej 333a, do Terminalu Kultury Gocław. Obecnie placówka mieści się w parterowym budynku użytkowym wraz z podpiwniczeniem. Nieruchomość oraz teren do niej przylegający znajduje się w bardzo złym stanie technicznym oraz wizualnym. Przeniesienie biblioteki umożliwi jej rozwój oraz zwiększenie zasięgów czytelników i wypożyczeń.
3. Utworzenie nowej Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży – w tym celu instytucja zwróci się z wnioskiem do Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy, Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego o nadanie numeru dla powstającej placówki.
4. Przeniesienie działów funkcjonujących dotychczas w siedzibie głównej Biblioteki przy ul. Meissnera 5.

W związku z przeniesieniem filii, oddziałów i działów bibliotecznych do Terminalu Kultury Gocław, Biblioteka planuje ponadto dodatkowe działania reorganizacyjne w obiekcie Biblioteki zlokalizowanym przy ul. Meissnera 5:

1. Przeniesienie Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży Nr 2 oraz Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży Nr 19 mieszczących się obecnie przy ul. Witoszyńskiego 2 (Gocław) – jest to najmniejsza biblioteka spośród wszystkich na Pradze-Południe (biorąc pod uwagę fakt, że w lokalu znajdują się dwie filie), za to dzięki ilości wypożyczeń i czytelników od lat znajduje się ona w czołówce najchętniej odwiedzanych placówek przez naszych czytelników.
2. Przygotowanie i przystosowanie pomieszczeń do potrzeb działalności Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży Nr 2 oraz Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży Nr 19.
3. Organizacja przestrzeni do pracy dla pracowników Działu Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej oraz Wypożyczalni Książki Mówionej i Multimedialnych.
4. Przeniesienie archiwum zakładowego – składnicy akt z biblioteki przy ul. Majdańskiej 5.
5. Modernizacja serwerowni w związku z rozszerzeniem zakresu działań informatycznych Biblioteki.

Podsumowanie

Usprawnienie funkcjonowania filii Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy i ich restrukturyzacja będzie wymagać dużych nakładów organizacyjnych i finansowych, ale jest to niezbędny krok w celu unowocześnienia instytucji kultury, jaką jest dzielnicowa Biblioteka Publiczna.

Do Mediateki w Terminalu Kultury Gocław należy uwzględnić zakup niezbędnych urządzeń technologicznych RFID (bramki, czytniki, self-checki, książkomat oraz sprzęt komputerowy).

Reorganizacja placówek bibliotecznych będzie także wymagała stworzenia regulaminów i procedur, w tym nowego Statutu Biblioteki i Regulaminu Organizacyjnego. Nowe biblioteki będą skupiać nie tylko wykwalifikowaną kadrę, ale również taką, dla której nowości technologiczne, kreatywność, prowadzenie i uczestniczenie w wydarzeniach kulturalno-edukacyjnych będzie elementem nowych wyzwań, napędzających pracę całego zespołu.

V. ZASOBY I POTENCJAŁ BIBLIOTEKI

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy realizuje się poprzez działalność statutową poszczególnych oddziałów i filii.

Tabela przedstawia ilościowo zbiory Biblioteki:

Lp.	Nazwa	Książki	Zbiory specjalne
1.	Czytelnia Naukowa nr V – książki	44 205	-
2.	Czytelnia Naukowa nr V – czasopisma (tytuły)	73	-
3.	Czytelnia Naukowa nr V – czasopisma oprawne	3 166	-
4.	Wypożyczalnia Zbiorów Obcojęzycznych	46 298	8 504
5.	Wypożyczalnia Książki Mówionej i Multimediiów	-	32 034
6.	Dział Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej	159	-
7.	Biblioteki dla dzieci i młodzieży	147 693	1 185
8.	Wypożyczalnie dla dorosłych i młodzieży	406 908	1 130
9.	Rezerwa dzielnicowa	423	1 685
RAZEM		648 925	44 538

Stan na 31.12.2020 r.

Najważniejsze zadania oddziałów i filii

- a) Czytelnia Naukowa nr V – udostępnianie wydawnictw naukowych i popularno-naukowych z podstawowych dziedzin wiedzy, prowadzenie obsługi informacyjno-bibliograficznej, tworzenie i udostępnianie własnych baz danych (bibliograficzne, faktograficzne) oraz tworzonych przez inne biblioteki i instytucje, zbiorów zdigitalizowanych, dostępnych on-line. Gromadzenie i opracowanie dokumentów życia społecznego oraz innych dokumentów związanych z dzielnicą oraz informacji o patronie Biblioteki – Zigmuncie Janie Rumlu, poecie, żołnierzu, bohaterze kre-

sowym i o Kresach. Prowadzenie spotkań popularyzujących świat kultury i nauki oraz warsztatów bibliotecznych dla młodzieży.

- b) Wypożyczalnia Zbiorów Obcojęzycznych – propagowanie dobrych wzorców współpracy międzynarodowej z ambasadami i przedstawicielami kultury innych krajów. Wspomaganie samokształcenia językowego oraz zorganizowanego poprzez prowadzenie warsztatów językowych, lekcji pokazowych i konkursów. Propagowanie kultury innych krajów poprzez organizację wykładów, prelekcji i wystaw. Gromadzenie zbiorów książek i multimediiów w ośmiu językach obcych, tworzenie biblioteki wielokulturowej.
- c) Wypożyczalnia Książki Mówionej i Multimediiów – nowatorskie formy pracy z Czytelnikami o różnym stopniu niepełnosprawności wzroku oraz czytelnikami zainteresowanymi nowymi nośnikami treści (audiobooki, e-booki itp.).
- d) Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży – propagowanie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży w bibliotekach poprzez prowadzenie warsztatów, klubów czytelnich i lekcji bibliotecznych.
- e) Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży – zaspokajanie potrzeb informacyjnych, czytelniczych i edukacyjno-kulturalnych wśród młodzieży i czytelników dorosłych w filiach biblioteki.
- f) Dział Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej – administrowanie systemem obsługi biblioteczno-informacyjnej SOWA, prowadzenie intensywnych działań edukacyjnych w celu podniesienia kompetencji cyfrowych czytelników Biblioteki (kursy komputerowe). Czytelnicy szukając interesujących ich pozycji mogą korzystać z katalogów komputerowych:
 - na stanowiskach komputerowych w bibliotece,
 - przez katalog on-line na stronie internetowej Biblioteki.

Baza lokalowa Biblioteki

25 filii i oddziałów Biblioteki mieści się w 17 lokalizacjach. Biblioteka jest najemcą 7 lokali użytkowych będących własnością miasta stołecznego Warszawy, zarządzanych przez Zakład Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, 9 lokali spółdzielczych oraz 1 lokalu znajdującego się w szkole publicznej – Szkole Podstawowej nr 375 im. Orłąt Lwowskich.

Ostatnie lata przebiegają pod znakiem zmian wpływających na całokształt cywilizacji, obejmujących wszystkie aspekty kultury. Zmiany te, zwłaszcza w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii, obserwuje się na szczeblu międzynarodowym i lokalnym. Zmiany cywilizacyjne na szczeblu lokalnym przebiegają bardzo dynamicznie.

Czynniki te stanowią wyzwania oraz wskazują nowe możliwości zwiększania przez biblioteki swojej roli w społeczności. Wiąże się to z koniecznością wykorzystania nowych technologii, a co za tym idzie, modyfikacją istniejących założeń prawnych

i formalnych regulaminów udostępniania zbiorów i świadczenia usług. Biblioteka musi sprostać wymaganiom użytkowników, które zmieniają się wraz ze zmieniającym się światem. Sytuacja ta wymaga ciągłego starania się o dodatkowe finanse, które pozwalają na zachowanie odpowiedniego poziomu pracy Biblioteki. Już w poprzednich latach zauważono potrzebę przeprowadzenia systemowych reform, które objęłyby nie tylko aspekty związane z udostępnianiem i gromadzeniem zbiorów, ale pociągnęły za sobą modyfikację schematu organizacyjnego Biblioteki, meliorację zasobów i zbiorów, modyfikację świadczonych usług. Szczególną uwagę zwrócono na podnoszenie kwalifikacji kadry pracowniczej. Podnoszono kompetencje bibliotekarza, jako przewodnika po świecie wiedzy i kultury. Kadre zachęca się do aktywnego promowania usług świadczonych przez swoje filie. Nacisk kładzie się na działania na rzecz integracji społeczności lokalnej i wielokulturowej. Na znaczeniu zyskuje współpraca z miejscowymi organizacjami i instytucjami.

W 2021 r. planowane jest otwarcie Terminalu Kultury Gocław – Centrum Edukacyjno-Kulturalnego przy ul. Nowaka-Jeziorańskiego 24. Zapewni ono w przyszłości Bibliotece rozszerzenie działań dla Czytelników, a także wzmocnienie współpracy z Centrum Promocji Kultury w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy i Europejskim Centrum Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku. Terminal Kultury Gocław, z uwagi na lokalizację i możliwości lokalowe, zapewni wzbogacenie imprez edukacyjno-kulturalnych. Dodatkowo Biblioteka planuje otworzyć nową filię przy ul. Lubelskiej 30/32. Nowe lokalizacje spowodują działania mające na celu promocję nowych miejsc i przyciągnięcie do nich jak największej liczby czytelników.

Projekty dedykowane nowym siedzibom Biblioteki zakładają stworzenie wielofunkcyjnych Stref dla młodzieży, które zapewnią młodym ludziom komfortowe i przyjazne warunki do nauki, wypoczynku, rozwoju zainteresowań, integracji w grupie rówieśniczej. W celu uzyskania profesjonalnej pomocy w projektowaniu i aranżacji wnętrz, Biblioteka będzie kontynuować partnerską współpracę z Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie – Wydziałem Architektury Wnętrz.

Szybki przepływ informacji determinuje też potrzebę organizowania i zapewnienia łatwego dostępu on-line do bibliotek, ich zasobów i usług. Jednym z priorytetowych zadań Biblioteki i bibliotekarzy staje się upowszechnianie i pobudzanie czytelnictwa, propagowanie ambitnej literatury, zapewnienie dostępu do rozproszonych zasobów cyfrowych, kształtowanie umiejętności oceny selekcji informacji, profilaktyka i łagodzenie skutków wykluczenia informacyjnego, profesjonalna pomoc dla osób uczących się i szukających rzetelnej informacji, pośredniczenie w komunikacji społecznej i naukowej. Należy pamiętać, że podstawowym zadaniem Biblioteki jest zachowanie dziedzictwa kulturowego i ochrona dóbr kultury. Nowoczesna instytucja musi łączyć w swojej działalności obydwa te strategiczne obszary, dostosowywać do nich swoją aktywność i ofertę. Jednocześnie musi reagować na trendy pojawiające się

na arenie gospodarki rynkowej. Zwłaszcza te związane z rozwojem nośników treści kultury (audiobooki, e-booki itp.).

Multikulturowość

Internet oferuje dostęp do wiedzy i kultury na szczeblu globalnym, krajowym i lokalnym. Przepływ informacji odbywa się drogą cyfrową. Świat staje się globalną wioską, gdzie kodem komunikacyjnym są różne języki narodowe. Współczesny człowiek pretenduje do znajomości przynajmniej jednego języka obcego w stopniu pozwalającym na swobodną komunikację. Ucząc się języka obcego poznajemy również kulturę i zwyczaje danego kraju. Biblioteka staje się dla Czytelnika swoistym przewodnikiem i mentorem w sprawach dialogu kultur przy jednoczesnym pielęgnowaniu poczucia poszanowania własnej kultury i kształtowania postaw patriotycznych. Wiedza jest podstawowym katalizatorem rozwoju działalności gospodarczej, przemysłu, nowatorskich rozwiązań, mocnej pozycji konkurencyjnej, a także czynnikiem decydującym o zdolności jednostki do funkcjonowania w danej społeczności.

Biblioteka to ważna instytucja wiedzy. Promuje wiedzę na wszystkich szczeblach edukacji, pobudzając potrzebą czytania, propaguje literaturę, kształci kompetencje informacyjne. Oferuje lokalnej społeczności infrastrukturę przeznaczoną do nauki. Biblioteka powinna oferować dobrze urządzone miejsca zarówno formalnego, jak i nieformalnego zdobywania wiedzy. Biblioteka powinna być w stanie oferować społeczeństwu dostęp do szeregu ważnych baz danych stanowiących ogólny zasób wiedzy i kultury. Biblioteka musi reagować na postęp techniczny, kładąc strategiczny nacisk na usługi świadczone w ramach sieci informatycznej oraz na rozbudowę infrastruktury cyfrowej.

Biblioteka jest swoistą areną wiedzy. Z jednej strony, Biblioteka umożliwia uczenie się oferując dostęp do źródeł wiedzy, a z drugiej stanowi inspirujące środowisko zdobywania wiedzy, na które składają się obszary nauki, wyposażenie oraz posiadane przez jej personel umiejętności doradcze. Biblioteka przekształciła się w ośrodek wiedzy, który oprócz tradycyjnych funkcji bibliotecznych oferuje dobrze wyposażone środowisko do nauki.

Rola Biblioteki to promocja wiedzy, wśród wszystkich grup wiekowych, zawodowych Czytelników.

Biblioteka Partnerska

Biblioteka może przeznaczyć na realizację polityki kulturalnej stosunkowo niewielkie środki finansowe, co ogranicza jej możliwości. Warto podkreślić, że polityka kulturalna to także działalność licznych organizacji pozarządowych, które samodzielnie starają się kształtować dane fragmenty życia kulturalnego. Stąd też Biblioteka

nawiązuje współpracę ze stowarzyszeniami i fundacjami, które zajmują się stosunkowo niewielkimi wycinkami kultury, aby móc skonstruować swoją ofertę w ten sposób, że Czytelnik otrzymuje swoiste kompendium tego, co najlepsze w kulturze i myśli ludzkiej.

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy stanowi bardzo ważne ogniwo infrastruktury kulturalnej, oświaty i gospodarki regionu. Wspomaga szeroko rozumianą edukację społeczną. Zapewnia bezpłatny dostęp do dóbr kultury polskiej i światowej za pośrednictwem książek, czasopism, zbiorów specjalnych, komputerowych baz danych i Internetu. Poprzez bogactwo zbiorów bibliotecznych, swoiste formy pracy oświatowej (wystawy, turnieje czytelnicze, odczyty, spotkania, konkursy, gry i zabawy z książką, imprezy) Biblioteka wzbogaca procesy dydaktyczno-wychowawcze szkoły, wspiera jej działania kształcąco-wychowawcze, pielęgnuje nawyki kulturalnego obcowania z książką. Jako lokalny ośrodek informacji stara się zapewniać społeczeństwu szeroki dostęp do wiedzy i wszelkiego rodzaju informacji lokalnej, promować książkę i czytelnictwo w społeczności lokalnej poprzez organizację imprez kulturalno-oświatowych. Uniwersalny charakter zbiorów bibliotecznych i jego systematyczne uzupełnianie sprzyja zaspokajaniu potrzeb użytkowników różnych grup wiekowych i wykonywanych zawodów.

Wszystkie procesy biblioteczne w dzielnicowej sieci bibliotek publicznych są skomputeryzowane, co usprawnia m.in. obsługę czytelników, opracowanie książek i innych dokumentów oraz umożliwia szybką i pełną informację dla użytkowników. Czytelnik po zalogowaniu się może sam sprawdzić stan swojego konta przez Internet lub katalog komputerowy.

Wolontariat w Bibliotece

„Ochotnicy warszawscy”

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy od 2017 roku aktywnie uczestniczy w programie „Ochotnicy warszawscy”. Jest to program dedykowany bibliotekom m.st. Warszawy, który dzięki innowacyjnym metodom wsparcia dąży do rozwoju biblioteki oraz ich znaczenia w społeczności lokalnej, poprzez organizację wolontariatu w placówce.

Biblioteki działające na terenie Warszawy coraz częściej stanowią przestrzeń, w której zarówno można wypożyczyć książki, jak i wziąć udział w szeregu ciekawych aktywności prowadzonych przez pracowników lub wolontariuszy. Wolontariat biblioteczny jest działaniem za pomocą którego placówki m.in.: rozwijają swoją ofertę kulturalną, otwierają się na potrzeby i pomysły mieszkańców swojej dzielnicy, promują swoją działalnością w środowisku lokalnym. Wolontariusze w bibliotekach są wsparciem dla pracowników zarówno podczas okazjonalnych wydarzeń, jak i w codziennych działaniach. Ochotnicy mogą wykonywać szereg różnorodnych działań np.: pro-

wadzić dodatkowe zajęcia, organizować konkursy, realizować swoje autorskie projekty.

Wolontariat służy nie tylko samej bibliotece, ale jest także szansą dla wolontariuszy na zdobycie cennego doświadczenia, rozwinięcie swoich zainteresowań. Organizacja wolontariatu to również sposób na współtworzenie przez mieszkańców dzielnicy oferty biblioteki, a poprzez to wzmocnienie jej jako miejsca otwartego i rozpoznawalnego na kulturalnej mapie Warszawy. „Program rozwoju wolontariatu w bibliotekach” zakłada kompleksowe szkolenia teoretyczne oraz wsparcie praktyczne w trakcie procesu wdrażania wolontariatu w biblioteczce.

Cele programu:

- Zaprezentowanie potencjału wolontariatu w bibliotekach.
- Przekazanie wiedzy na temat organizowania wolontariatu w oparciu o indywidualne, dla każdej instytucji, możliwości i sposób jej funkcjonowania.
- Przygotowanie we współpracy ze wszystkimi pracownikami instytucji programu wolontariatu w każdej z bibliotek.
- Wdrożenie w bibliotekach wolontariatu przy stałym wsparciu i monitoringu trenerów.

„Podziel się sobą – wolontariat dorosłych w bibliotece”

Wraz z końcem listopada 2019 roku, Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, rozpoczęła realizację projektu pod tytułem „Podziel się sobą – wolontariat dorosłych w bibliotece”, który otrzymał dofinansowanie z Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. To pierwszy raz, kiedy nasza instytucja realizuje program o wymiarze ponadnarodowym oraz przy wsparciu Funduszy Europejskich POWER, w ramach projektu „Ponadnarodowa mobilność kadry niezawodowej edukacji dorosłych”.

Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji pracowników Biblioteki w obszarze wolontariatu dorosłych. Chociaż wolontariat funkcjonuje w instytucji już od wielu lat, dopiero niedawno pojawiła się potrzeba, aby udoskonalić i unowocześnić model jego funkcjonowania. Impulsem do tych działań, są coraz liczniejsze szkolenia tematyczne organizowane, m.in. przez Centrum Wolontariatu czy Narodowe Centrum Kultury oraz obserwacja działań i doświadczeń innych placówek bibliotecznych w Polsce i za granicą.

Okazuje się bowiem, iż prężnie działający wolontariat, jest dziś nieodłącznym elementem działalności instytucji kultury i jej wizytówką. Wraz ze wzrostem wiedzy na jego temat, niedawne jeszcze obawy, że wolontariusze odbierają zadania etatowym pracownikom, odchodzą powoli w niepamięć. Nie tylko pomagają oni w codziennych zadaniach pracowników biblioteki, ale mają realny wpływ na budowanie oferty kulturalnej i edukacyjnej placówki, stając się ważną częścią zespołu. Mogą liczyć na wsparcie ze strony instytucji w realizacji własnych pasji i pomysłów, są najlepszymi

ambasadorami Biblioteki poza jej murami i przyczyniają się do budowania jej pozytywnego obrazu i wzrostu rozpoznawalności.

Idące zmiany miejsca wolontariatu i wolontariuszy w działalności Biblioteki, niosą za sobą konieczność przeszkolenia zespołu pracowników, w kierunku poznania metod pozyskiwania wolontariuszy oraz pracy z nimi przy różnorodnych przedsięwzięciach. To, co u nas jest nadal nowością, jest już powszechną praktyką w zagranicznych instytucjach kultury, gdzie wolontariat ma dłuższe tradycje i wypracowaną pozycję w świadomości społecznej użytkowników kultury. Realizacja projektu dofinansowanego z Funduszy Europejskich jest zatem niepowtarzalną szansą dla Biblioteki, aby przy tworzeniu struktur wolontariatu, czerpać z doświadczenia kolegów z innych krajów.

Realizacja projektu przewiduje wyjazd siedmiu pracowników do instytucji zagranicznych w celu obserwacji, tzw. job shadowingu. Tego rodzaju praktyka zawodowa polega na podpatrywaniu pracownika instytucji goszczącej, podczas jego codziennych czynności zawodowych, a więc obranie roli „cienia” obserwowanej osoby, aby w ten sposób, jak najwięcej się od niej nauczyć.

Na bazie zdobytych doświadczeń, uczestnicy wyjazdów będą zobowiązani sporządzić materiały edukacyjne, dotyczące organizacji wolontariatu w bibliotekach zagranicznych, które zostaną udostępnione podczas dedykowanych szkoleń dla pracowników oraz za pośrednictwem podstrony internetowej projektu oraz platformy EPAL. Dzięki rozpowszechnieniu efektów uczenia się, Projekt „Podziel się sobą – wolontariat dorosłych w bibliotece” będzie miał szansę przyczynić się do rozwoju struktury wolontariatu, nie tylko w naszej instytucji, ale, miejmy nadzieję, posłuży bibliotekarzom w całym kraju, przede wszystkim tym, którzy stawiają pierwsze kroki w temacie wolontariatu.

Aby realizacja projektu nie przełożyła się jedynie na zdobycie wiedzy teoretycznej, ale także praktycznej, zwieńczeniem działań projektowych będzie organizacja Nocy Bibliotek 2022, przy współudziale dorosłych wolontariuszy. Noc Bibliotek jest ważnym ogólnopolskim corocznym przedsięwzięciem, angażującym pracowników filii i oddziałów oraz wspierających ich, na co dzień, wolontariuszy. Na rok 2022 zaplanowana została specjalna edycja tego święta, przy którego organizacji i realizacji rolę pierwszoplanową odegrają właśnie wolontariusze.

Miejsca Aktywności Lokalnej

Od 2018 roku w pięciu placówkach Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy funkcjonują MAL-e, czyli Miejsca Aktywności Lokalnej. Miejsca te mają za zadanie wspierać lokalne pomysły, inicjatywy oraz działania kulturalne i społeczne mieszkańców Pragi-Południe. Miejsce Aktywności Lokalnej daje możliwość bezpłatnego korzystania z oferty lub przestrze-

ni różnych miejsc położonych w pobliżu domu. Działania w ramach MAL-u prowadzą pasjonaci, można wziąć w nich udział, kiedy tylko ma się na to czas i ochotę. W MAL-u można:

- poszerzać swoje pasje, inspirować się, uczyć nowych rzeczy,
- być z ludźmi o podobnych zainteresowaniach,
- ciekawie spędzić rodzinny czas,
- realizować swoje pomysły.

Miejsca Aktywności Lokalnej w Bibliotece Publicznej na Pradze-Południe:

- MAL na Meissnera w siedzibie głównej Biblioteki Publicznej przy ul. Meissnera 5,
- MAL na Waszyngtona w Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 3 przy al. Waszyngtona 2b,
- MAL na Majdańskiej w Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 78 przy ul. Majdańskiej 5,
- MAL na Paca w Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 40 przy ul. Paca 46,
- MAL na Egipskiej w Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży nr 55 przy ul. Egipskiej 7.

Oprócz typowej działalności, jaką jest wypożyczanie książek, a także misji edukacji i rozpowszechniania kultury, Biblioteka chce podjąć kolejne wyzwanie – wcielić w życie ideę otwartości na społeczność lokalną, sprzyjającą realizowaniu pomysłów, tworzeniu sąsiedzkich relacji oraz produktywnemu spędzaniu czasu wolnego przez okolicznych mieszkańców.

W ręce społeczności lokalnej oddana została przestrzeń i sprzęt potrzebne do działań: dyskusji, warsztatów, wykładów, szkoleń, zajęć rękodzielniczych, prób chó-rów, teatrzyków etc. Pracownicy związani z danym miejscem są otwarci na propo-zycje i potrzeby związane z organizacją wydarzeń.

MAL w Bibliotece jest miejscem otwartym na działalność społeczną i informa-cyjną, jest przy tym neutralny światopoglądowo i ideologicznie. Nie współorganizuje działań komercyjnych, politycznych, religijnych, wykluczających społecznie lub eko-nomicznie.

Na lata 2021-2024 Biblioteka planuje rozwój idei oraz funkcjonowania MAL-i w ramach swojej dodatkowej, ponad statutowej działalności poprzez uatrakcyjnienie przestrzeni przeznaczonej na działalność społeczności lokalnej oraz rozszerzenie wa-chlarza tematycznego.

Biblioteka w ujęciu komparatywnym

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
• powstanie nowych filii bibliotecznych w Terminalu Kultury Gocław – Centrum Edukacyjno-Kulturalnym	• obiekty wymagające remontu i adaptacji wnętrz oraz przestrzeni otoczenia do potrzeb Biblioteki,

przy ul. Nowaka-Jeziorańskiego 24, • utworzenie nowych filii bibliotecznych w budynku przy ul. Lubelskiej 30/32, • wdrożenie współpracy z instytucjami, z którymi Biblioteka będzie dzielić przestrzeń – Centrum Promocji Kultury w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy i Europejskim Centrum Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku, • działanie zgodne z sugestiami Urzędu Miasta, Strategią miasta – poszerzanie działalności jak najbliżej potrzebujących; otwieranie nowych placówek w dzielnicy, w miejscach, gdzie dotychczas nie było takiej możliwości, • wyposażenie w sprzęt komputerowy wraz z urządzeniami peryferyjnymi i dostępem do Internetu, • automatyzacja i komputeryzacja procesów bibliotecznych (dotyczy 100% zbiorów bibliotecznych), • strona internetowa Biblioteki, strona na Facebooku oraz katalog on-line, • wzbogacona strona internetowa Biblioteki o informacje o możliwościach korzystania ze zbiorów on-line różnych bibliotek i innych instytucji kultury, • szeroki zakres działalności, • dogodne godziny otwarcia Biblioteki, • pozytywny wizerunek Biblioteki w środowisku lokalnym,	• niedostosowanie wszystkich obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych, • przestarzałe oprogramowanie sprzętu komputerowego, • brak możliwości prezentacji nowoczesnych, innowacyjnych i kreatywnych ofert do różnych grup odbiorców, • niedostateczne dofinansowanie pochodzące ze środków budżetowych na realizację działań edukacyjno-kulturalnych oraz merytorycznych Biblioteki.
---	---

• dobra współpraca z Urzędem Dzielnicy Praga-Południe oraz innymi instytucjami i organizacjami, • zakup nowości wydawniczych, • współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami kulturalnymi i oświatowymi znajdującymi się na terenie Pragi-Południe, • współpraca z uniwersytetami trzeciego wieku działającymi na terenie Warszawy.	
--	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
• rozwój technologii informatycznych i społeczeństwa informacyjnego, • rozszerzenie roli Biblioteki do centrum informacji i kultury, • pozyskanie środków na remont i modernizację placówek bibliotecznych użytkowanych do realizacji celów strategicznych Biblioteki, • dostosowanie warunków lokalowych do potrzeb osób niepełnosprawnych, • dostępność funduszy europejskich w ramach programów operacyjnych, • możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych ze źródeł poza unijnych, • poszerzenie działalności o ofertę skierowaną do dzieci w wieku przedszkolnym i matek z dziećmi, • utworzenie i wyposażenie sali multimedialnej,	• brak środków budżetowych na realizację założonych celów, • niekorzystne zmiany w ustawodawstwie dotyczącym działalności kulturalnej oraz działalności bibliotek, • niewystarczające działania marketingowe i promocyjne bibliotek, • brak zainteresowania ofertą Biblioteki, • rozwój bibliotek internetowych i cyfryzacji zbiorów, • niezadowolenie pracowników z warunków pracy oraz z powodu stawianych im wymagań.

• zwiększenie ilości zbiorów multimedialnych.	

V. KIERUNKI ROZWOJU BIBLIOTEKI

Sformułowanie misji i wizji Biblioteki to pierwsza próba określenia jej tożsamości i ogólnych kierunków rozwoju, co pomoże w opracowaniu planów działania i wyborze konkretnych usług. Ponadto zwięzłe określenie specyficznej roli Biblioteki w otoczeniu ułatwi informowanie o tym partnerów, mieszkańców i władz lokalnych.

MISJA BIBLIOTEKI

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy i jej filie to łącznik między środowiskiem lokalnym a kulturą, historią i tradycją, odpowiadający na potrzeby środowiska i wyzwania cywilizacyjne.

Biblioteka jest miejscem zaufania społecznego dzięki zaangażowaniu, kompetencjom i podejściu całego zespołu pracowników.

Misją Biblioteki jest wspieranie edukacji kulturalnej i społecznej mieszkańców w dzielnicy Praga-Południe na wszystkich poziomach wiedzy, poprzez efektywne zaspokajanie potrzeb i oczekiwań informacyjnych aktualnych i potencjalnych użytkowników placówek bibliotecznych w mieście, z uwzględnieniem optymalnego wykorzystania bogatych zbiorów pochodzących z bieżącej produkcji wydawniczej, dostosowanych do wymagań wiekowo, kulturowo i socjalnie zróżnicowanych grup społecznych. Równie ważne jest promowanie kultury i tradycji regionu i kraju, która stanowi o poziomie świadomości mieszkańców i ich identyfikacji z małą ojczyzną i Polską.

WIZJA BIBLIOTEKI NA LATA 2021-2024

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy to placówka dla wszystkich, aktywna w życiu społecznym Warszawy.

Jesteśmy obecni w środowisku lokalnym, dążymy do budowania i rozwijania sieci współpracy i partnerstwa z ludźmi oraz instytucjami działającymi wokół nas. Chętnie unowocześniamy swoją ofertę, nie tylko biblioteczną.

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy aby jak najlepiej wywiązywać się z roli publicznej instytucji kultury, powinna stale poszukiwać nowych sposobów odpowiadania na zmieniające się potrze-

by mieszkańców i otoczenia. Musi też umieć wykazać sens swego istnienia pokazując, w jaki sposób przyczynia się do rozwoju społeczności lokalnych i rozwoju miasta.

Aby zrealizować te cele Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy powinna stać się:

- a) nowoczesnym ośrodkiem informacji, kultury, edukacji i komunikacji społecznej, szanującym przeszłość i kreującym przyszłość,
- b) instytucją promującą historię, tradycję, środowisko lokalne i jego działania,
- c) miejscem chętnie odwiedzanym i wybieranym jako forma spędzania wolnego czasu,
- d) instytucją przyjazną dla wszystkich, otwartą na wspólne działania i nowoczesne technologie,
- e) centrum życia kulturalnego i społecznego Pragi-Południe,
- f) jednostką służącą rozwojowi Pragi-Południe, gwarantującą poprawę warunków życia jej mieszkańców.

Cele i działania Biblioteki

W niniejszej części Strategii rozwoju Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy na lata 2021-2024 przedstawiono strategiczne kierunki działania i rozwoju Biblioteki, odpowiadające wcześniej zidentyfikowanym potrzebom i problemom. Cele strategiczne i działania kluczowe zdeterminowane zostały Strategią m.st. Warszawy #Warszawa2030, misją Biblioteki oraz jej celami głównymi.

CEL GŁÓWNY 1

Poprawa infrastruktury Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy.

Cel strategiczny 1

Poprawa warunków lokalowych, pozyskanie nowych lokali, przebudowa i modernizacja obiektów Biblioteki.

Kierunki działań:

1. Diagnozowanie potrzeb i oczekiwań w zakresie kultury w lokalnej społeczności.
2. Pozyskanie nowych obiektów; modernizacja i przebudowa użytkowanych obiektów Biblioteki.
3. Modernizacja wyposażenia obiektów Biblioteki.

Cel strategiczny 2

Dostosowanie pracy Biblioteki do nowoczesnych technologii – kreatywność oraz innowacja.

Kierunki działań:

1. Doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.
2. Dostosowanie infrastruktury i zaplecza technicznego do funkcjonowania nowoczesnych technologii.
3. W pracy z czytelnikiem systematyczne poszerzanie nowoczesnych technik oraz innowacyjnych technologii.

CEL GŁÓWNY 2

Wzmocnienie roli Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy w środowisku lokalnym.

Cel strategiczny 1

Zwiększenie dostępu do informacji i wiedzy.

Kierunki działań:

1. Gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkańców Pragi-Południe.
2. Udoskonalanie metod udostępniania materiałów bibliotecznych na miejscu, wypożyczania na zewnątrz, prowadzenia wypożyczeń międzybibliotecznych.
3. Promocja książki, popularyzacja wiedzy poprzez wprowadzenie nowoczesnych form współpracy ze szkołami, instytucjami edukacyjnymi.
4. Rozszerzenie form współpracy z czytelnikiem on-line.
5. Doskonalenie obsługi użytkowników, przede wszystkim w udostępnianiu zbiorów oraz prowadzeniu działalności informacyjnej, zwłaszcza informowania o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałania z archiwami w tym zakresie.

Cel strategiczny 2

Edukacja i aktywizacja intelektualna oraz kulturalna społeczności lokalnej.

Kierunki działań:

1. Wprowadzanie nowatorskich rozwiązań w technikach popularyzowania książki, informacji, wiedzy i czytelnictwa, praca on-line jako jedna z form stałej współpracy z czytelnikiem.
2. Prowadzenie inicjatyw zmierzających do włączenia społecznego lokalnego środowiska.

Cel strategiczny 3

Partnerstwo i współpraca z instytucjami działającymi na terenie m.st. Warszawy.

Kierunki działań:

1. Rozwijanie współpracy z innymi bibliotekami, instytucjami kultury, organizacjami oraz towarzystwami w rozwoju i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności lokalnej.
2. Współpraca z instytucjami i ludźmi popularyzującymi kulturę żywego słowa.

VI. OBSZARY ROZWOJU BIBLIOTEKI

CEL GŁÓWNY 1	
Nazwa projektu	Rozwój infrastruktury Biblioteki: • budowa nowoczesnej Biblioteki, • otwarcie filii bibliotecznych na nowych osiedlach powstałych w dzielnicy Praga-Południe, • poprawa warunków technicznych i wyposażenia.
Zakres projektu	Otwarcie biblioteki w Terminalu Kultury Gocław – nowoczesnym Centrum Edukacyjno-Kulturalnym położonym u zbiegu ulic Fiedorfa i Nowaka Jeziorańskiego, Biblioteka stara się pozyskać lokale na nowych osiedlach dzielnicy, a także podwyższyć standard posiadanych.
Prognozowane rezultaty projektu	• aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach edukacji, nauki i kultury, • powstanie nowej oferty edukacyjnej i kulturalnej w oparciu o nowoczesne rozwiązania techniczne, • poprawa jakości oraz stanu zagospodarowania istniejącej przestrzeni publicznej, • likwidacja barier architektonicznych w dostępności i jakości infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej na terenie Pragi-Południe, • poprawa dostępności do oferty kulturalnej i oświatowej, • podniesienie stopnia integracji społecznej mieszkańców w oparciu o lokalne zasoby kulturowe, • ożywienie przestrzeni społecznej dzielnicy, • wzbogacenie działań z zakresu edukacji kulturalnej.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, analiza sprawozdawcza, ewaluacja

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	• nowe lokalizacje placówek bibliotecznych, • utworzenie nowoczesnej instytucji o funkcjach edukacyjnych, naukowych i kulturalnych, • zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji zadań.
Strefy procesu, w które wpisuje się projekt	• strefa przestrzenno-funkcjonalna, • strefa techniczna, • strefa społeczna.
Cele rozwojowe, w które wpisuje się projekt	• poprawa warunków lokalowych, • dostosowanie pracy Biblioteki do nowoczesnych technologii, kreatywność i innowacja.

CEL GŁÓWNY 2	
Nazwa	Wzmocnienie roli Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy w środowisku lokalnym.
Cel rozwojowy	Zwiększenie dostępu do informacji i wiedzy. Edukacja i aktywizacja intelektualna oraz kulturalna społeczności lokalnej. Partnerstwo i współpraca z instytucjami działającymi w dzielnicy.
Zakres projektu	Modernizacja istniejących lokali i staranie się o nowe, które będą odpowiadać współczesnym wymaganiom. Zapewnienie nowoczesnego wyposażenia niezbędnego do twórczej pracy z czytelnikiem. Ożywienie i wzbogacenie przestrzeni Biblioteki. Wzbogacenie form promocji czytelnictwa, dostępu do wiedzy. Wspólne działania w organizowaniu wydarzeń kulturalnych.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy raport z monitoringu.
Oczekiwane wskaźniki osiągnięć	Nowe lokale i zmodernizowane lokale; zakup nowego sprzętu do realizacji działań.
Strefy procesu, w które wpisuje się projekt	Strefa przestrzenno-funkcjonalna; strefa społeczna.
Cele rozwojowe, w które wpisuje się projekt	Zwiększenie dostępu do informacji i wiedzy. Edukacja i aktywizacja intelektualna oraz kulturalna społeczności lokalnej, Partnerstwo i współpraca z instytucjami działającymi na terenie miasta.

VII. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO-KULTURALNA NA LATA 2021-2024

W związku ze zmianami w strukturze społeczeństwa i dynamicznym wzrostem liczby osób w wieku senioralnym, należy zadbać o aktywizację grupy osób w wieku 50+ w ramach działalności edukacyjno-kulturalnej oraz przy zakupie nowych pozycji do księgozbioru. Oferta zajęć informatycznych oraz językowych, której licznymi odbiorcami są seniorzy, powinna być rozwijana i urozmaicana.

Z uwagi na przewidywany na najbliższe lata stosunkowo wysoki udział w populacji grup w wieku szkolnym (13-15 lat i 16-18 lat)* zasadne jest rozwijanie oferty pod kątem potrzeb i zainteresowań młodych ludzi. Strategicznym celem jest wychowanie pokolenia świadomych odbiorców i twórców kultury, zaangażowanych w życie lokalnej społeczności. Nowa przestrzeń przewidziana na działalność biblioteczną w powstającym Terminalu Kultury Gocław, skierowana do dzieci i młodzieży dodatkowo wzmocni rolę kulturotwórczą wśród młodych czytelników.

W ramach projektów edukacyjno-kulturalnych skierowanych do najmłodszych odbiorców, kontynuowane będą dotychczasowe działania, zwłaszcza mające wieloletnią tradycję kluby biblieczne (np. „Klub Zająca”, „Skarpetkowo”, „Klub Olbrzyma”), warsztaty z książką, zajęcia literackie, plastyczne, muzyczne i teatralne.

W latach 2021-2024 będą prowadzone działania edukacyjno-kulturalne dla różnych grup odbiorców, zgodne z polityką dzielnicy Praga-Południe oraz Strategią rozwoju m.st. Warszawy do roku 2030 (Strategia#Warszawa2030). Zakłada się rozpoczęcie lub kontynuację różnego typu aktywności w ramach programów: „Kultura blisko domu” i „Twórczy potencjał mieszkańców Warszawy”.

* Dane na podstawie: GUS „Studia i analizy statystyczne. Prognoza ludności na lata 2014-2050”, Warszawa 2014, str. 152-153; <http://www.stat.gov.pl/>.

Działania edukacyjno-kulturalne w latach 2021-2024 zgodne ze Strategią rozwoju m.st. Warszawy do roku 2030 #Warszawa2030				
Lp.	Program wykonawczy określony w Strategii #Warszawa2030	Projekt biblioteczny	Zakres merytoryczny i cele planowanych działań	Sposób finansowania
1.	Program Kultura blisko domu - Działanie 2.4 Więcej, dłużej, lepiej	Plenerowy festiwal czytelniczy „PRAGnienie czytania”	Kontynuacja cyklu corocznych imprez plenerowych o zasięgu lokalnym, organizowanych podczas Tygodnia Bibliotek. Projekt służy zagospodarowaniu czasu wolnego mieszkańców poprzez ich udział w różnorodnych aktywnościach kulturalnych na terenie własnej dzielnicy.	środki z budżetu
2.	Program Kultura blisko domu - Działanie 1.3 Aktywne formy włączania	Biblioteczne spotkania, gry i zabawy z książką	Różnorodne działania twórcze wspierające czytelnicstwo, mające na celu zachęcenie dzieci, młodzieży i dorosłych do regularnego odwiedzania Biblioteki i wyrobienie w nich nawyku czytania książek. Założeniem projektu jest dotarcie do jak największego grona potencjalnych czytelników, na co dzień intensywnie korzystających z najnowszych technologii.	środki z budżetu i pozyskane z dotacji
3.	Program Twórczy potencjał mieszkańców Warszawy - Działanie 2.1 Rozumiemy rzeczywistość	Edukacja ekologiczna w Bibliotece	Cykl działań prowadzących do podniesienia kompetencji „ekoobywatela”, dających jednocześnie szansę uczestnictwa w kulturze.	środki pozyskane z dotacji
4.	Program Kultura blisko domu - Działanie 3.2 Infrastruktura dopasowana do potrzeb	Biblioteka dla młodych	Działania edukacyjne, kulturalne i informacyjne mające na celu promocję Biblioteki w nowej siedzibie przy ul. Nowaka-Jeziorańskiego 24 i przyciągnięcie do niej młodych czytelników.	środki z budżetu i pozyskane z dotacji

5.	Program Twórczy potencjał mieszkańców Warszawy - Działanie 3.4 Rozwijamy współpracę	Wspólna akcja promocyjna wypożyczalni obcojęzycznych z różnych dzielnic Warszawy	Działania wspierające czytelnictwo literatury obcojęzycznej i podnoszące świadomość mieszkańców stolicy na temat zasobów bibliotek, prowadzone we współpracy z warszawskimi bibliotekami posiadającymi największe księgozbiory obcojęzyczne.	środki pozyskane z dotacji
6.	Program Kultura blisko domu - Działanie 2.2 Oferta zróżnicowana i zdywersyfikowana	Nauka języków w Bibliotece	Kontynuacja prowadzonych obecnie zajęć kulturowo-językowych dla seniorów i obcokrajowców (język polski jako język obcy) i wzbogacenie oferty o kolejne kursy dla różnych grup wiekowych.	środki z budżetu i pozyskane z dotacji

VIII. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ BIBLIOTEKI

W celu zapewnienia prawidłowej i właściwej realizacji Strategii rozwoju Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy na lata 2021-2024 konieczne jest opracowanie zintegrowanego systemu jej wdrażania i ewaluacji. System zarządzania realizacją procesów rozwojowych Biblioteki powinien umożliwiać efektywne współdziałanie różnych podmiotów, jak również zapewniać spójność i wzajemne uzupełnianie się procedur.

➤ Zmiany prawne i organizacyjne w Bibliotece

Zadania i kierunki rozwojowe przewidywane w Strategii rozwoju Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy są zgodne i spójne ze Strategią rozwoju m.st. Warszawy do 2030 roku.

➤ Monitoring realizacji Strategii

Wdrażanie opracowanej Strategii rozwoju Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy będzie polegać na jej monitorowaniu, ocenie i upowszechnianiu. Nadzór nad całością realizowanych projektów sprawuje Dyrektor Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy.

➤ Ewaluacja Strategii

Planuje się sporządzenie dokumentacji będącej potwierdzeniem realizacji zadań oraz przyjętych kierunków rozwoju. Wdrożenie Strategii przyczyni się do poprawy warunków funkcjonowania Biblioteki Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy oraz jej filii i oddziałów w szczególności poprzez:

- wzrost znaczenia książki w procesie wychowania i edukacji,
- wzrost wykorzystania zasobów bibliotecznych,
- wprowadzenie do Biblioteki kreatywnych oraz innowacyjnych rozwiązań i wyposażenia,
- zmniejszenie dysproporcji w dostępie do kultury na terenach nowych osiedli powstałych na terenie dzielnicy,
- zwiększenie atrakcyjności Biblioteki jako centrum kultury i edukacji,
- wypracowanie instytucjonalnej współpracy pomiędzy kulturą a edukacją w procesie kształtowania społeczeństwa wiedzy, nauki i tradycji.

IX. PODSUMOWANIE

Biblioteka jest instytucją działającą od wielu lat, z wypracowanym modelem zarządzania zasobami kadrowymi i rzeczowymi. Posiada bogatą infrastrukturę, dysponuje dużym majątkiem trwałym. Jej największym potencjałem jest grono wiernych czytelników i odbiorców działań edukacyjno-kulturalnych. Ostatnie lata przyniosły rozwój w działalności promocyjnej i marketingowej, dzięki której popularność usług świadczonych przez Bibliotekę wzrosła w sposób mierzalny.

Mocną stroną jest duża liczba placówek bibliotecznych na terenie dzielnicy Praga-Południe, działających w godzinach odpowiednich dla różnych grup czytelników. Słabą – brak placówki o wysokim poziomie nowoczesności i brak placówek bibliotecznych w nowopowstałych osiedlach dzielnicy. Zaplanowane na 2021 rok utworzenie nowej placówki bibliotecznej w Terminalu Kultury Gocław jest znaczącym krokiem w kierunku unowocześnienia oferty Biblioteki. Dodatkowo, otwarcie kolejnej filii bibliotecznej przy ul. Lubelskiej 32/34, planowane w dalszej perspektywie, pozwoli na zaspokojenie oczekiwań czytelniczych i kulturalnych mieszkańców okolic Kamionka. Szczególną troską otoczono działania związane z kreowaniem obrazu Biblioteki, jako instytucji bogatej w najnowsze technologie, otwartej na czytelnika, wszechstronnej.

Duża ilość filii i oddziałów, a także sformalizowany sposób komunikacji z instytucjami nadrzędnymi wpływa na tempo wprowadzania zmian w trybie strategicznego zarządzania zmianą w organizacji.

Trendy w otoczeniu zewnętrznym sprawiają, że przed Biblioteką otwierają się nowe możliwości. Biblioteka ma szansę poszerzania swojej działalności o nowe meto-

dy pracy z czytelnikiem czy udostępniania zbiorów. Idąc drogą rozwoju usług w sferze elektronicznej może zaproponować atrakcyjne sposoby wymiany usług czy współpracy z podmiotami z sektora pozarządowego. Otwartość na ideę pozyskiwania funduszy ze źródeł pozabudżetowych aktywizuje Bibliotekę w nieznanej dotychczas sferze, co sprawia, że instytucja zmierza ku dalszemu rozwojowi.

Możliwości niosą ze sobą również zagrożenia. Niezbędne jest utworzenie placówki nowoczesnej architektonicznie i posiadającej nowoczesne wyposażenie. Niezbędne są również nowości wydawnicze, dzięki którym Biblioteka zyska nowych czytelników. Zapewnienie odpowiedniego finansowania Bibliotece, to również inwestycja w młodych, wykształconych i kompetentnych pracowników, którzy swoim potencjałem, zaangażowaniem wpłyną na rozwój Biblioteki.

Realizowany przez władarzy dzielnicy kierunek rozwoju instytucji kultury na Pradze-Południe, w tym sieci bibliotek publicznych, jakim jest budowa nowoczesnego centrum edukacyjno-kulturalnego na Gocławiu, znacząco wpływa na ich znaczenie wśród społeczności lokalnej. Świadomość potrzeby wzbogacenia oferty kulturalnej na poziomie samorządowym jest niewątpliwym bodźcem prowadzącym do rozwoju społeczności nie tylko sąsiedzkiej, ale i całego miasta.